

KS

Kommuneproposisjonen 2011

Kommuneproposisjonskonferanse Sør-Trøndelag 20.10.2010

Kommuneopplegget 2011

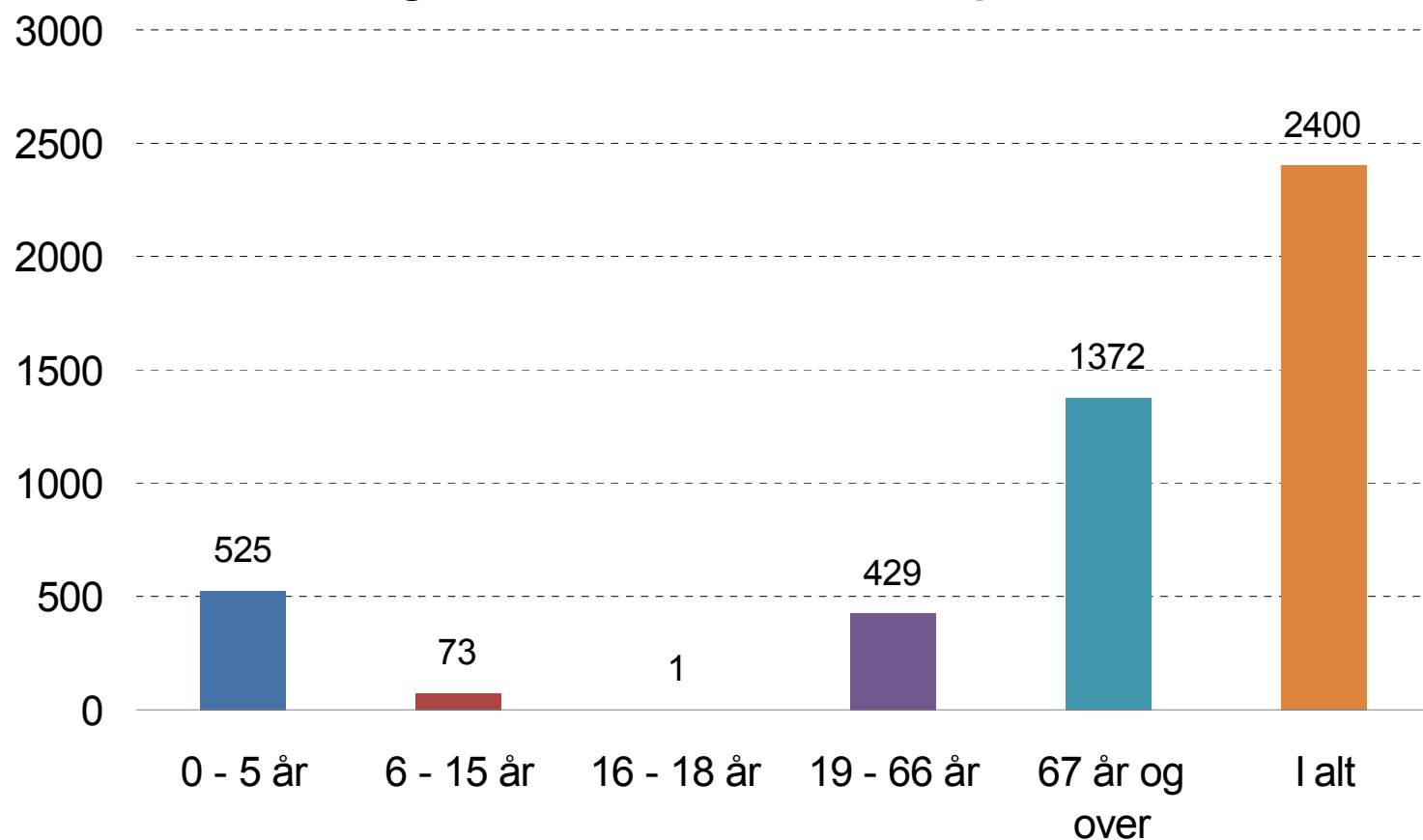
- ✓ Fire gode grunner for økte frie inntekter
 - gi alle eldre som trenger hjemmetjenester eller institusjonsplass et godt og verdig tilbud
 - vedlikehold av veier, skoler, sykehjem og kirker
 - miljøvennlig kollektivtrafikk
 - begrense kommunenes kraftige gjeldsvekst

- ✓ KS krevde vekst i frie inntekter på 5 ½ mrd kr, resultat ble 2,5-3 mrd

Befolkningsendringer særlig flere over 90 år bidrar nå til økte kostnader

Økte demografikostnader 2011 fordelt på alder, mill kr

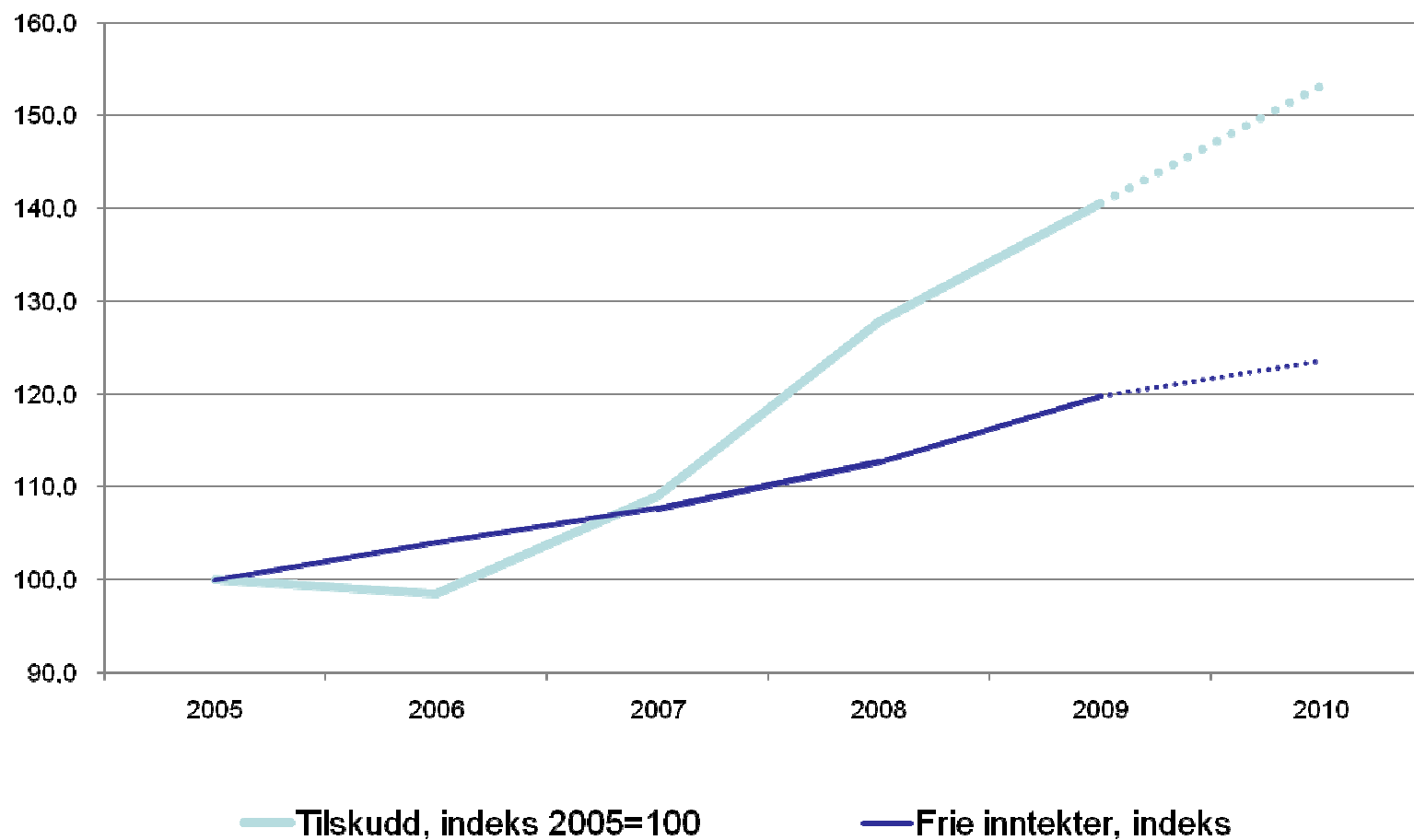

Kilde: TBU/Konsultasjonsmateriale

Må satses mer på løpende vedlikehold

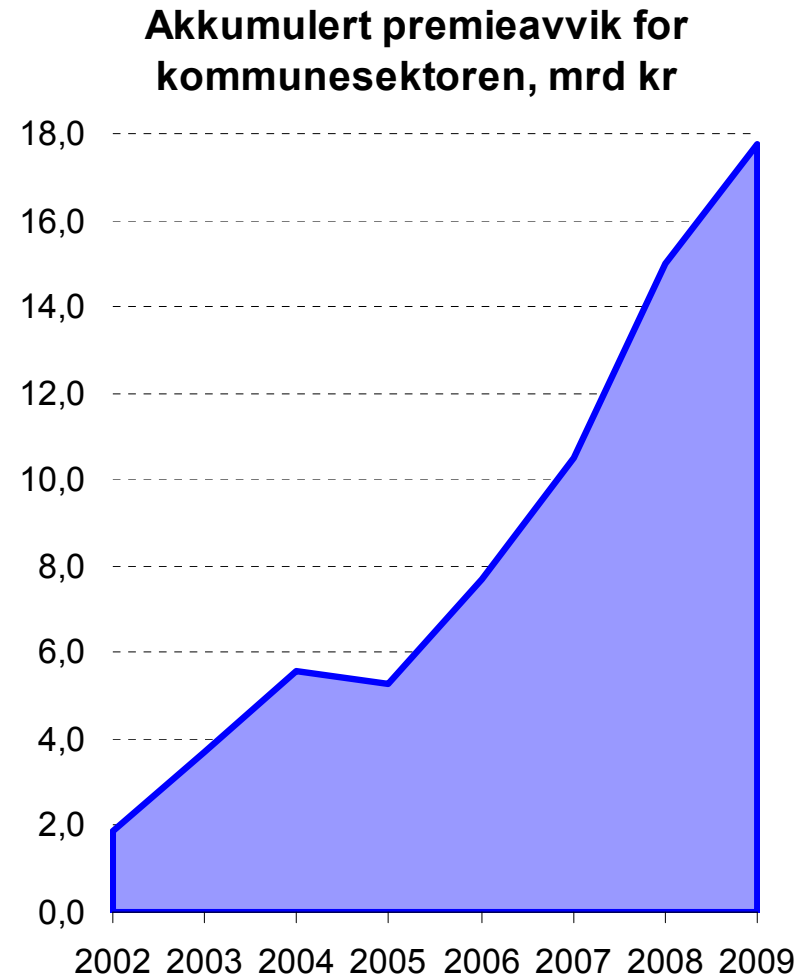
- ✓ For lavt nivå på løpende vedlikehold
 - minst 3 mrd kr for lite i årlig vedlikehold på bygg
 - minst 1,8 mrd kr for lite i årlig vedlikehold på vei
- ✓ Kommer i tillegg til vedlikeholdsetterslepet, anslått til minst 94 mrd kr i bygg og 40 mrd på veier
- ✓ KS og staten bør i fellesskap sette i gang et arbeid med sikte på å finne mekanismer som vil fremme bærekraftig forvaltning av kommunesektorens realverdier

Kostnadsvekst og tilskuddsvekst i samferdsel 2005-2010

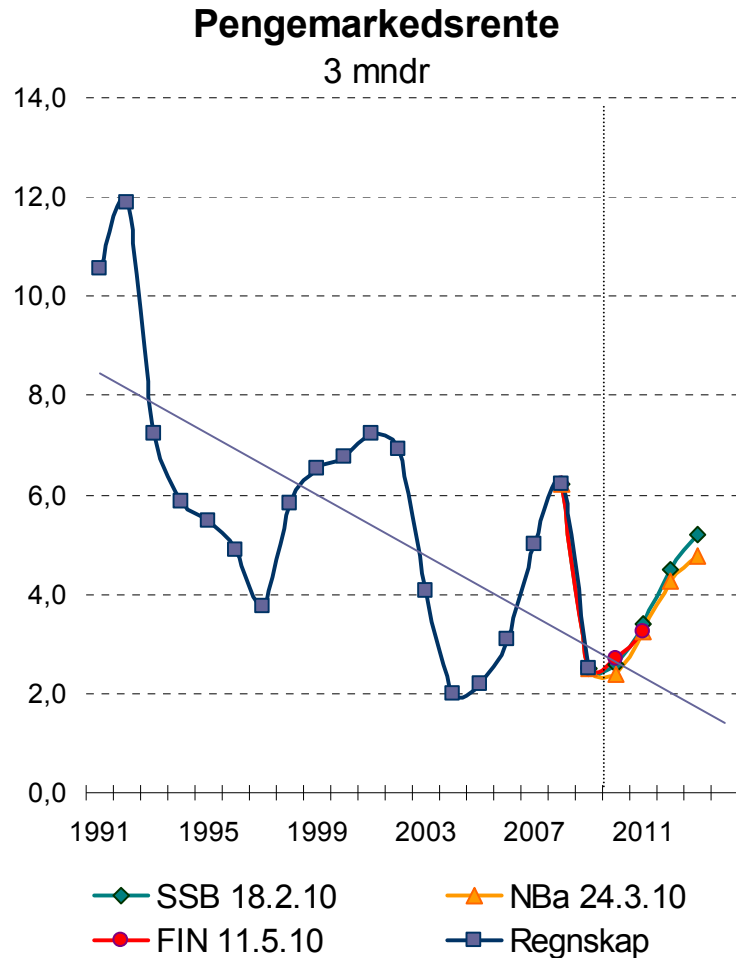

Pensjonskostnadene vil øke i 2011

- ✓ Pensjonskostnadene har vært for lavt anslått
 - nå 18 mrd kr i akkumulerte premieavvik
 - svekker likviditeten i kommunesektoren
- ✓ Lønnsrealrenten må reduseres
 - er redusert med 0,05 prosentpoeng hver av de siste 3 årene
 - 0,05 pp lavere lønnsrealrente vil øke pensjonskostnadene i 2011 med rundt ½ mrd kroner

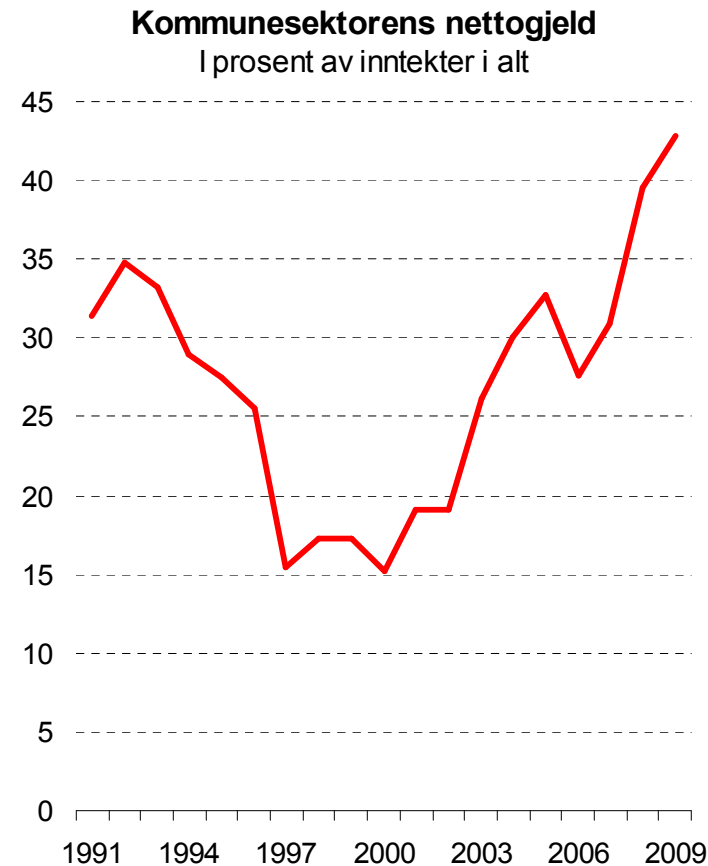
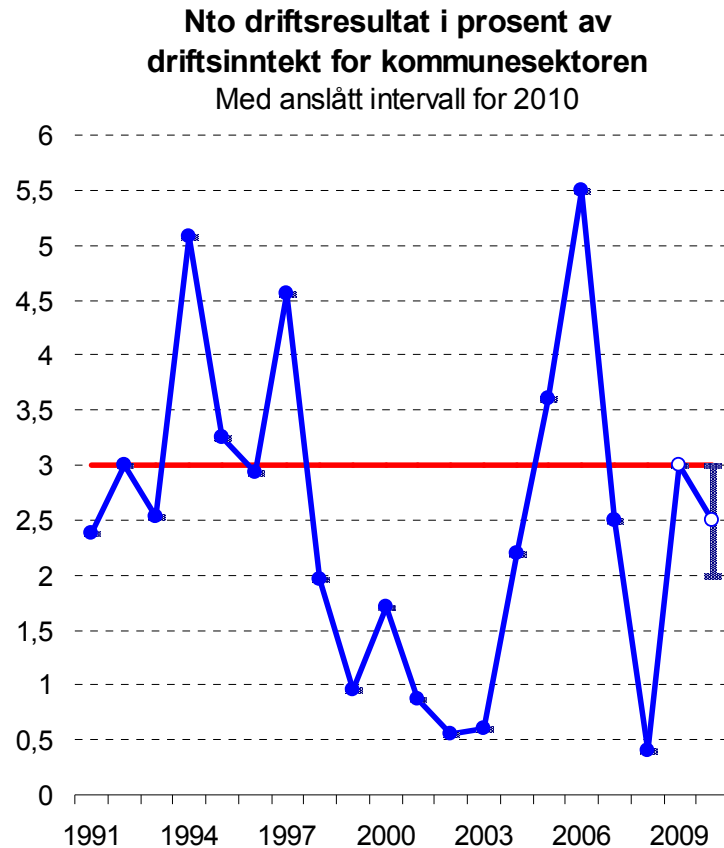
Renteoppgang gir økte kostnader

Kilde: Finansdepartementet, Norges Bank, Statistisk sentralbyrå

- ✓ I RNB anslås det at pengemarkedsrentene øker med $\frac{1}{2}$ prosentpoeng fra 2010 til 2011
- ✓ Kommunesektoren hadde anslagsvis 108 mrd kr i netto rentebærende gjeld ved utgangen av 2009
- ✓ $\frac{1}{2}$ prosentpoeng økte renter gir over $\frac{1}{2}$ mrd økte netto rentekostnader

Gjeldsvekst svekker det framtidige handlingsrommet

Kilde: Kostra, KS

Bto innenlandsk gjeld kommuner og fylkeskommuner
 Netto gjeld kommuner og fylkeskommuner
 Netto rentebærende gjeld kommuner og fylkeskommuner

261 mrd kr (feb 2010)
 137 mrd kr (des 2009)
 108 mrd kr (des 2009)

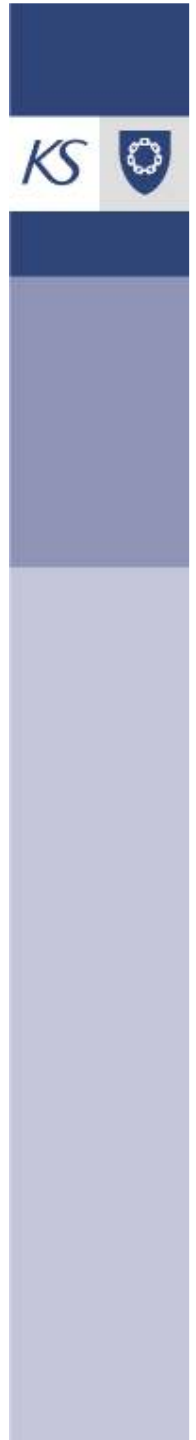
KS' vurdering av Kommuneopplegget 2011

	Mrd. kroner
Vekst i samlede inntekter	4 - 5
Vekst i frie inntekter	2½ - 3
Demografikostnader	2,4
Pensjonskostnader (minimum)	½
I tillegg økte rentekostnader	½

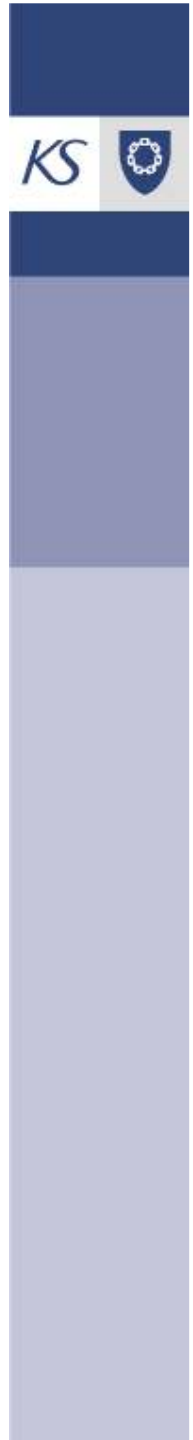
Inntektssystemet: Nye kostnadsnøkler

- ✓ KS mener det er bra at det endelig foretas en full gjennomgang av kostnadsnøkler for kommunene
- ✓ KS mener det samme burde vært gjort for fylkeskommunene
- ✓ KS er positiv til at barnehagene er lagt inn i inntektssystemet

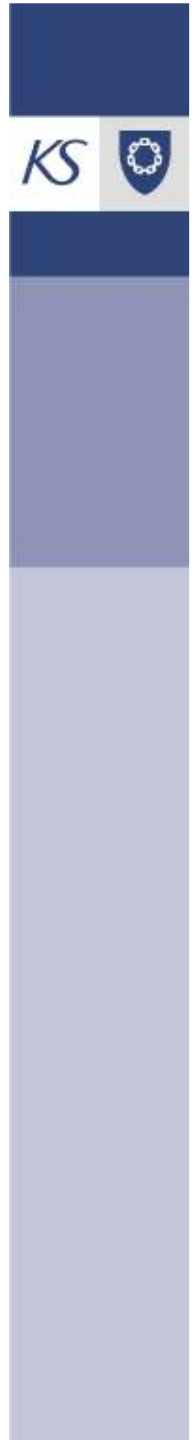
Lavere inntektsvekst framover går på bekostning av lokalt handlingsrom

- ✓ KS var forberedt på svakere inntektsvekst framover, men krevde at en økt andel måtte komme som frie inntekter
- ✓ Regjeringens opplegg
 - varsler økning i (sannsynligvis) øremerkede midler på 1½ - 2 mrd kroner, herav barnehager og helårsvirkning av leksehjelp, økt timetall og skyss på inntil 1,2 mrd
 - ikke rom for satsinger innenfor frie midler, alle frie midler er mer enn bundet opp (demografi, renter, pensjonskostnader)

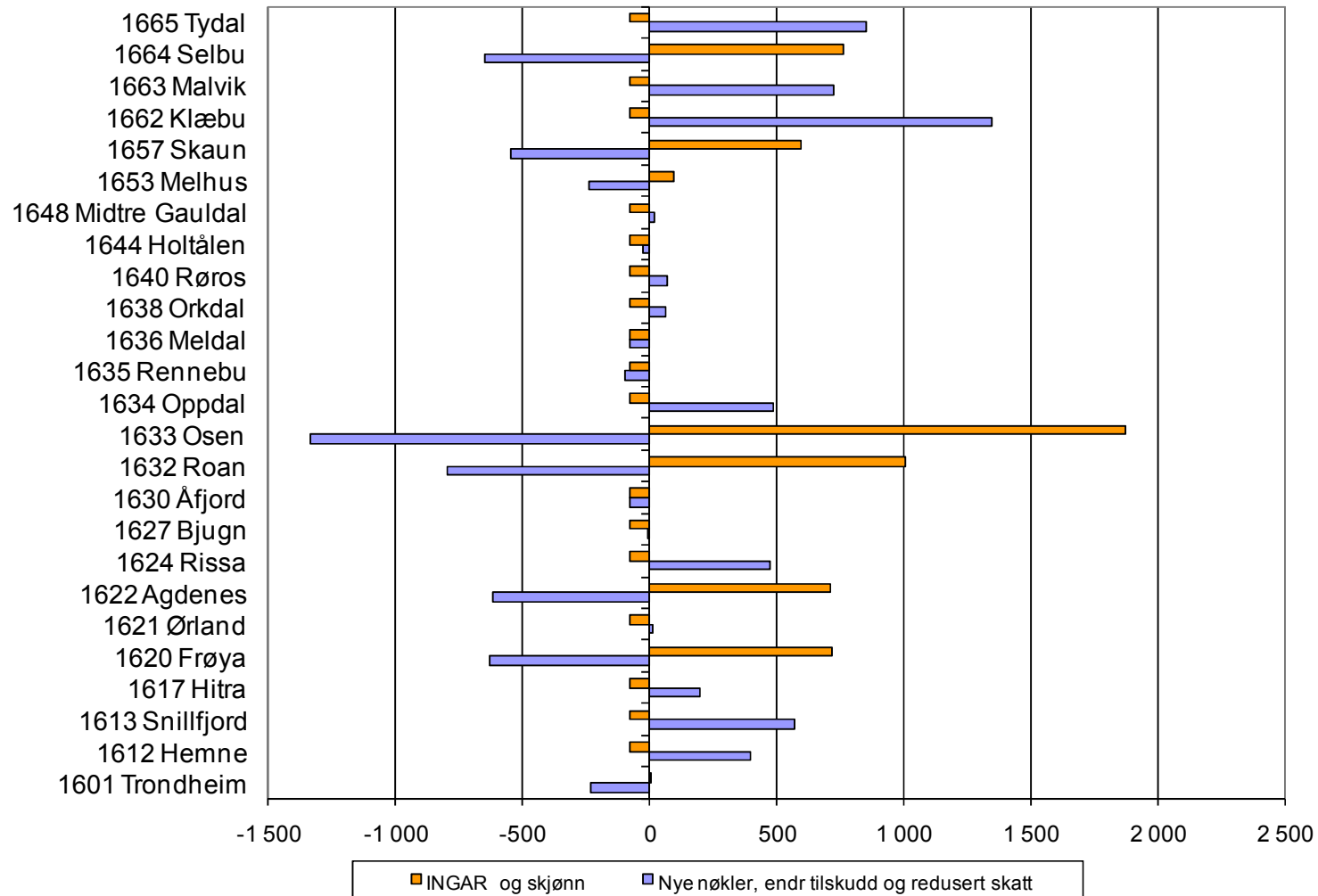
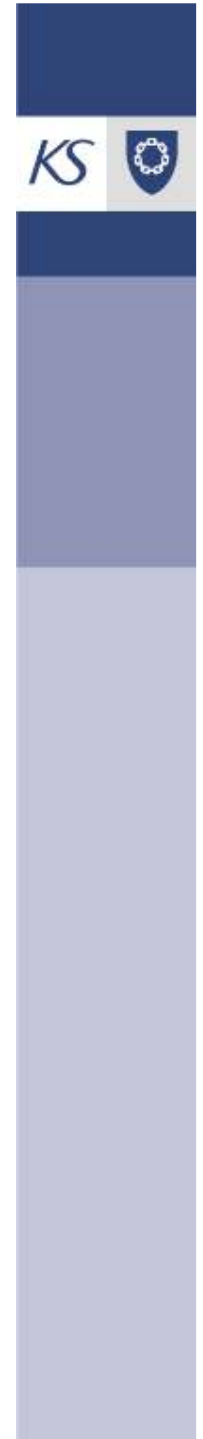

Inntektssystemet: Øvrige endringer

- ✓ Positivt at det legges inn en kompensasjon til kommuner som taper på omleggingene
- ✓ KS forstår at Regjeringen har sett behovet for å tilpasse de andre delene av inntektssystemet til de nye kostnadsnøkklene
- ✓ KS mener at lokal forankring av inntektene er viktig. En reduksjon av skatteandelen til 40 pst utfordrer prinsippet om lokal forankring

Omlegging av inntektssystemet – Sør Trøndelag

Usikkerhet knyttet til fordelingsvirkninger av endringer i IS

- ✓ Når endelige tall kommer som en del av statsbudsjettet til høsten blir fordelingstabellen endret pga:
 - Oppdaterte kriteriedata inkl bruk av folketall per 1.7.2010
 - Tall for barnehager fra 2008 oppdateres ved bruk av øremerkede tilskudd fra 2009(2010)
 - Nye skatteberegninger med innlagt skattøre og tilpasning av skatter 2011 til nivå 40 pst som andel av samlede inntekter
 - Oppdaterte kommunale driftsutgifter for 2009 kan også endre vektingen mellom kostnadsnøklene

